

INHOUDSOPGAVE

Informatie & Advies

- Informatiepunt Ouderen 2
- Ouderenadviseurs 2
- Publiciteit 3
- Informatieve Huisbezoeken aan Ouderen 4
- Ondersteuning Allochtone Ouderen 4

Educatie & Vorming

- Computercursussen 5
- Zomer en Winteractiviteiten 5
- Dag van de Ouderen 5
- Kookcursussen 6
- Vrouwengezondheidscentrum 6

Sport & Beweging

- Meer Bewegen voor Ouderen 7
- Senioren Fitness 7
- Sportvisie 2000 + 6 7
- Deltse Senioren Actief 8
- Sportief wandelen 9
- Koersbal / Jeu de boules indoor 9

Dienstverlening

- Maaltijdservice "Onder de Pannen" 10
- Personenalarmering 10
- Hulp bij de Thuisadministratie 11
- Ontmoetingscentrum "De Wipmolen" 11

Organisatie

- Beleidsontwikkeling 12
- Automatisering 12
- Personeel & Organisatie 12
- Vrijwilligers 12
- Huisvesting 12
- Financiën 12
- Externe contacten/samenwerking 13

- Bestuur en Cliëntenraad 14

25 jaar Stichting Ouderenwerk Delft "partner in zelfstandigheid"

Stichting Ouderenwerk Delft heeft dit jaar haar 25-jarig bestaan gevierd. 25 jaar waarin veel veranderd is. Niet alleen de naamgeving; van Stichting Dienstencentra Delft via de Raad voor Bejaardenwerk en Ouderenwerk naar Stichting Ouderenwerk Delft. Ook het begrip Welzijn heeft een andere invulling gekregen. Stond Welzijn 25 jaar geleden vooral in het teken van het behartigen van de belangen van bejaarden, op dit moment spreken we van ondersteunen van de ouderen bij het maken van keuzes die leiden tot zo lang mogelijke zelfstandigheid.

De Stichting Ouderenwerk Delft heeft zich de afgelopen vijftien jaar ontwikkeld tot een organisatie die informatie, producten, diensten en activiteiten aanbiedt aan ouderen, opdat zij de regie over hun eigen leven behouden en de afhankelijkheid van met name de zorg wordt uitgesteld.

In dit kader is het afgelopen jaar met name de Informatie- en Adviesfunctie versterkt. Er heeft een aanmerkelijke uitbreiding plaatsgehad van de werkzaamheden van de ouderenadviseurs en vele huisbezoeken zijn er afgelegd door de vrijwilligers van het project Informatieve Huisbezoeken.

Het aantal klanten voor de Hulp bij Thuisadministratie is beduidend toegenomen. En ook het nieuwe centraal gevestigde Informatiepunt Ouderen mag zich verheugen in een toenemend aantal bezoekers. De maandelijks verschijnende pagina Delft Plus in de Stadskrant wordt veel gelezen en positief gewaardeerd.

Veel aandacht is er besteed aan activiteiten op het gebied van Sport en Beweging. Bewegen en gezondheid

zijn immers nauw met elkaar verweven.

Een toenemend aantal ouderen is gebruik gaan maken van de Maaltijdvoorziening en de Personenalarmering.

Op dit moment zien we een ontwikkeling waarin vooral samenhang gezocht wordt tussen het Wonen, Welzijn en Zorg. Om deze te bereiken is samenwerking en afstemming met de woningcorporaties, zorgaanbieders en de gemeente van groot belang.

De Stichting Ouderenwerk Delft ziet zichzelf als een netwerkorganisatie waarin ten aanzien van de producten en diensten met verschillende organisaties wordt samengewerkt.

Een constante factor in de ontwikkelingen door alle jaren heen, is de onmisbare inzet van het bestuur, de cliëntenraad, de vele vrijwilligers en professionele krachten.

*In 2002 werd de verhuizing
van het Informatiepunt
Ouderen naar de Brabantse
Turfmarkt een feit.*

Het Informatiepunt Ouderen

Doelstelling

Het doel van het Informatiepunt Ouderen is: Ondersteuning van ouderen bij het maken van afwegingen, keuzes en hun vraagformulering én het voorkomen van inadequaat zoekgedrag in een snel groeiend en steeds complexer wordend aanbod van diensten en voorzieningen op de terreinen wonen, welzijn en zorg.

Het Informatiepunt Ouderen vervult hierin de rol van vertegenwoordiger van het totaaloverzicht over de aanbodzijde en is een onderdeel van het totale hulpverleningsproces. Het is actief op de onderdelen:

- Vraagverheldering
- Informatie en advies
- Activering, bemiddeling en assistentie inzake de toeleiding van de vraag

Nieuwe Locatie voor het Informatiepunt Ouderen

Het afgelopen jaar is het Informatiepunt tweemaal verhuisd. Begin 2002 is het Informatiepunt verhuisd van de Nassaulaan naar de Van Bleyswijkstraat. Vanaf augustus is het Informatiepunt gehuisvest in het Congregatiegebouw aan de Brabantse Turfmarkt. Na een intensieve verbouwing heeft het Informatiepunt Ouderen samen met het JIP (Jongeren Informatiepunt) daar een mooie, geschikte werkplek gekregen. In de ochtenden is het Infor-

matiepunt geopend voor ouderen, de middagen zijn gereserveerd voor de jongeren.

Beleidsontwikkeling

In samenwerking met de gemeente is het beleid er op gericht te komen tot een verbreding van het Informatiepunt Ouderen door middel van het aangaan van samenwerkingsverbanden met andere functies, zoals de ouderenadviseur, DUIT (Delfts Uitkerings en Informatie Team) en het RIO (Regionaal Indicatie Orgaan). Met de ouderenadviseurs en DUIT zijn inmiddels concrete afspraken gemaakt. De ouderenadviseurs zijn twee ochtenden per week op het Informatiepunt aanwezig om de balie-medewerker te ondersteunen bij complexe hulpvragen en vanaf januari 2003 heeft DUIT één maal per week een inloopsprek uur. Met het RIO wordt afstemming gezocht in het kader van aanvragen van zorg en/of voorzieningen vanuit de WVG.

Het Informatiepunt is voorzien van een computereiland waar bezoekers gratis kunnen e-mailen en internetten. In het jaar 2003 zullen er workshops georganiseerd gaan worden.

Registratie

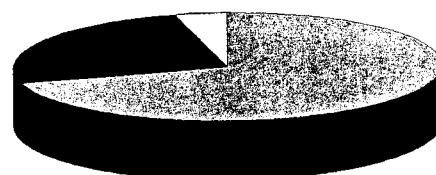
De registratie van het aantal klantencontacten is altijd handmatig uitgevoerd. Registratie via een daarvoor bestemd computerprogramma

is in de maand december in gebruik genomen.

Veel gestelde vragen gingen over wonen / huisvesting, Wet Voorzieningen Gehandicapten, Regio-

nen geven. In dit programma is de informatie van de sociale kaart van de S.O.D. en de Grote Almanak van het N.I.Z.W. opgenomen. Deze almanak bevat teksten over wet- en

Totaal aantal klanten Informatiepunt Ouderen = 1478

■ telefonisch 1018
■ balie 363
□ huisbezoeken 54

naal Indicatie Orgaan en de maaltijdservice "Onder de Pannen". Veel tijd werd in beslag genomen door aanvragen voor de personealarmering. Deze dienstverlening is altijd ondergebracht geweest bij het Informatiepunt. Na een proefperiode van twee maanden is deze dienst losgekoppeld van het Informatiepunt. Hierdoor is er voor de balie-medewerker meer ruimte ontstaan om zich te richten op de overige hulpvragen.

Sociale kaart

Medio 2002 is de digitale sociale kaart voor de gehele organisatie ingevoerd. Voor het Informatiepunt is dit een belangrijk instrument om actuele informatie aan klanten te kun-

regeelgeving op het gebied van welzijn.

De sociale kaart wordt door het Informatiepunt actueel gehouden.

Database WZW

De S.O.D. is één van de deelnemers aan de digitale database Wonen, Zorg en Welzijn, een gezamenlijk initiatief van de gemeente Delft, de woningcorporaties, de zorginstellingen en de S.O.D. Alle deelnemende organisaties hebben toegang tot dit intranet. Het Informatiepunt Ouderen is verantwoordelijk voor het actueel houden van de in het bestand aanwezige informatie.

Ouderenadviseur

Inleiding

'De Ouderenadviseur, een partner bij zelfstandigheid', zo is op de folder te lezen. Naast het geven van informatie en advies biedt de ouderenadviseur ondersteuning en bemiddeling aan zelfstandig wonende ouderen. Tijdens de huisbezoeken wordt samen met de ouderen gekeken naar zaken op het gebied van wonen, welzijn, zorg en financiën. Er wordt een plan van aanpak gemaakt van wat er allemaal nodig is aan hulp- en dienstverlening.

Het cliëntenbestand in 2002

Het huidige cliëntenbestand bestaat uit 168 mensen (31 december 2002). Het grootste deel van het totaal aantal cliënten (75,2%) bestaat uit vrouwen; het merendeel daarvan is alleenstaand. Het aantal mannen bedraagt 24,8 %; ook hierbij is het

merendeel alleenstaand. Binnen het totaal bestand zijn er 17 echtparen. In de tellingen zijn deze meegenomen als zijnde 1 cliënt.

De leeftijdsopbouw laat ons zien dat de meeste cliënten ouder zijn dan 75 jaar:

Aantallen

Bestand per 01-01-2002	47
Aantal aanmeldingen in 2002	125
Bestand per 31-12-2002	168
Aantal afsluitingen (overleden)	4

Veel vragen voor de ouderenadviseurs

De ouderenadviseur wordt in de meeste gevallen ingeschakeld bij situaties waarbij sprake is van een meervoudige hulpvraag.

Veel voorkomende vragen op de terreinen Wonen, Welzijn en Zorg zijn:

- Wonen
 - woningaanpassing
 - verhuizing
 - indicaties aanleunwoning,
 - verzorgingshuis, verpleeghuis
- Zorg
 - thuiszorg
 - dagverzorging
- Welzijn
 - eenzaamheid
 - vervoer
 - cursussen ontspanning en creativiteit
 - personalarmering
 - maaltijdvoorziening
- Financiën
 - ordenen van administratie
 - inschakelen thuisadministratie

Uit de praktijk blijkt dat ouderen daarnaast vooral behoefte hebben aan een luisterend oor. Het opbouwen van een vertrouwensrelatie is

van groot belang. Bij het inschakelen van de ouderenadviseur speelt tevens een rol dat ouderen anderen, vaak hun kinderen, niet willen opzaden met hun problemen. Het verkrijgen van adequate informatie en advies stelt de ouderen gerust en ondersteunt hen bij het maken van keuzes.

De ouderenadviseurs ontwikkelen zonodig en waar mogelijk zelf nieuwe producten.

Zo is er een Nabestaandenplan ontwikkeld waarin ouderen naast concrete gegevens hun wensen kunnen weergeven wanneer zij komen te overlijden.

Hoe komen ouderen bij de ouderenadviseur?

In de meeste gevallen nemen ouderen zelf contact op met de ouderenadviseur. Diverse publicaties, zowel gericht op de ouderen als op verwijzende instanties, hebben bijgedragen

vervolg op pagina 3

Het Seniorenserviceabonnement, een groot succes!

Zo lang en aangenaam mogelijk zelfstandig kunnen blijven wonen, in de eigen vertrouwde omgeving, zonder al te veel afhankelijkheid van anderen. Voor veel ouderen is dit alleen mogelijk als aanvullende diensten in en om het huis worden geboden. Hierop inspeland heeft de Stichting Sorghesteyn in samenwerking met Delftwonen het Seniorenserviceabonnement ontwikkeld. Met dit abonnement kunnen alle 55+ klanten rekenen op extra zekerheid, comfort en ondersteuning om zo lang mogelijk zelfstandig te kunnen blijven wonen.

Het abonnement bestaat uit een service- en dienstenpakket op het gebied van wonen, welzijn en zorg.

Voor allerlei zaken op het gebied van wonen, welzijn en zorg kan de hulp ingeschakeld worden van de ouderenadviseur.

Delftwonen heeft hiervoor bij de Stichting Ouderenwerk een ouderenadviseur ingehuurd.

Het senioren servicepakket bestaat uit de volgende diensten:

- advies van een ouderenadviseur
- eenvoudige woningaanpassingen
- garantie op noodopvang
- korting bij bedrijven
- een nieuwsbrief
- een informatiemiddag

In september 2002 is men begonnen met het aanbieden van het Seniorenserviceabonnement aan huurders

van 55 jaar en ouder. Ongeveer 1200 huurders zijn benaderd, dit heeft geresulteerd in 220 abonnees.

Er zijn de afgelopen maanden door de ouderenadviseur ruim 140 mensen benaderd voor een huisbezoek. Ruim de helft van de benaderde abonnees heeft te kennen gegeven dat zij (nog) geen behoefte hebben aan een huisbezoek. Bij de anderen is inmiddels de ouderenadviseur op bezoek geweest.

Tijdens het huisbezoek wordt informatie gegeven over de diverse voorzieningen, ook kunnen er voorzieningen aangevraagd worden.

Opvallend is dat veel ouderen het abonnement uit voorzorg nemen,

vooral alleenstaande ouderen vinden het een veilig idee. Ook vinden veel ouderen het prettig dat zij bij een vast persoon terecht kunnen.

Enkele voorbeelden van zaken die aan de orde zijn gekomen tijdens de huisbezoeken zijn: vervoersvoorziening, thuisadministratie, financiën, thuiszorg, activiteiten, vrijwilligersorganisaties, kleine aanpassingen in de woning en bijzondere bijstand.

Er worden door de ouderenadviseur regelmatig aanvragen gedaan voor zaken zoals de regiotax, grotere woningaanpassingen zoals verhoogd toilet/douchestoeltje en aanvragen betreffende vrijwilligerswerk en thuiszorg.

Ook wordt er doorverwezen naar bijvoorbeeld de afdeling Werk, Inkom en Zorg van de gemeente, de buurthuizen, het RIO (Regionaal Indicatie Orgaan) en het Informatiepunt Ouderen.

Informatie aan ouderen verbeterd

Delft Plus

Dankzij de toekenning van EZH-gelden voor het project 'Informatie voor Ouderen' heeft de Stichting Ouderenwerk Delft in 2002 de beschikking gekregen over middelen ten behoeve van een maandelijkse pagina voor ouderen. Deze pagina "Delft Plus" bevindt zich op de achterzijde van de Stadskrant. Na een korte voorbereidingstijd is de

eerste uitgave in mei verschenen. Er is een maandelijks wisselend thema, aangevuld met korte, informatieve artikelen en enkele vaste rubrieken. Een steeds terugkerend onderdeel van de pagina is een interview, bij voorkeur met mensen uit de doelgroep, met het thema als onderwerp. Achtereenvolgens zijn de volgende thema's in 2002 in Delft Plus aan de orde geweest:

Mei	Algemene introductie Stichting Ouderenwerk Delft
Juni	De Ouderenadviseur
Juli	Cursussen
Augustus	Maaltijden
September	Bewegen
Oktober	Senioren Service Abonnement
November	Informatiepunt Ouderen
December	Educatie

In december 2002 is er een onderzoek gehouden naar de tevredenheid over de Stadskrant en het gebruik van andere lokale media. In dit onderzoek is het gebruik van en het oordeel over de Delftplus pagina opgenomen. Van de lezers van 55 jaar en ouder leest 44% deze ouderenpagina (bijna) altijd en 42% leest de pagina soms. Zij geven de Delftplus-pagina gemiddeld een 7.1.

Website

De S.O.D. beschikt sinds eind 2001 over een eigen website: www.ouderenwerkdelft.nl. In het verslagjaar is besloten om het actualiseren en bijhouden van de website in eigen hand te nemen. Sindsdien zijn er enkele kleine verbeteringen aangebracht, zoals extra foto's en regelmatig wisselende actuele onderwerpen om de aantrekkelijkheid voor bezoekers te verhogen.

Persberichten en mailings

De S.O.D. stuurt regelmatig persberichten over actuele onderwerpen aan de Delftse Media. In 2002 ging het om vele persberichten. Daarnaast zijn er ook diverse mailings de deur uitgegaan o.a. bij de verhuizing van het Informatiepunt Ouderen en een mailing om het folderbestand van folders van de S.O.D. op verschillende plaatsen in de stad te actualiseren.

In de loop van 2002 is een werkgroep opgericht met als doel het PR-beleid van de S.O.D. te stroomlijnen en waar mogelijk te verbeteren.

vervolg van pagina 2

gen aan de bekendheid van de ouderenadviseur.

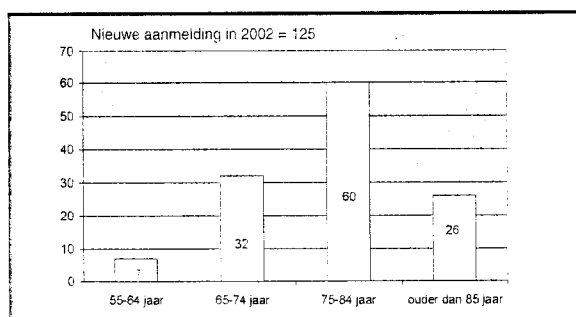
Verwijzing vindt plaats door o.a. het Informatiepunt Ouderen, Stichting Ouderenwerk Delft, DUIT (Delfts Uitkerings en Informatie Team), D'RUIT (Project bestrijding sociaal isolement), Maatzorg, huisartsen, GGZ, Gemeente Delft, RIO, woningcorporaties, Maatschappelijk werk, vrijwilligersorganisaties als Humanitas en ouderenbonden.

De ouderenadviseur kan ouderen andersom ook doorverwijzen naar bovengenoemde instanties. Voor een goede hulpverlening is samenwerking met deze organisaties van groot belang. De ouderenadviseur heeft hierbij een coördinerende rol.

Reden van beëindiging contact met ouderenadviseur

In overleg met de cliënt wordt besloten wanneer deze zelf weer ver-

der kan en de inzet van de ouderenadviseur niet meer nodig is. De afspraak wordt gemaakt dat betreffende cliënt zelf weer een afspraak maakt wanneer hij/zij dit nodig acht. Wanneer er een jaar na het laatste contact niets van de cliënt is vernomen worden persoonsgegevens uit het bestand verwijderd. Buiten de 4 overleden cliënten is er nog geen enkel dossier gesloten.

Conclusie

Het afgelopen jaar is gebleken dat de aanwezigheid van een ouderenadviseur voor velen noodzaak is. Informatie, advies en begeleiding door de ouderenadviseur betekent dat ouderen beter hun keuzes kunnen maken m.b.t. het heden en nabije toekomst. Uiteindelijk leidt dit tot een langer zelfstandig wonen.

Informatieve Huisbezoeken aan Ouderen

In samenwerking met de gemeente Delft organiseert de Stichting Ouderenwerk Delft informatieve huisbezoeken aan zelfstandig wonende ouderen vanaf 70 jaar.

De doelstelling van dit project is:

- informatie te verstrekken over voorzieningen, die het mogelijk maken zo lang mogelijk in de eigen leefomgeving te functioneren.
- gegevens te verkrijgen over de leefsituatie van ouderen ten behoeve van beleidsontwikkeling en -uitvoering.

Van de 1994 ouderen, die in 2002 in aanmerking kwamen voor een huisbezoek, heeft bijna 38% positief gereageerd. Dit betekent dat 753 ouderen in 2002 bezocht zijn.

Het komt bij gehuwden of samenwonenden regelmatig voor dat, wanneer één van beiden reeds bezocht is, de ander dikwijls afziet van een huisbezoek. Ook de vitale 70-plusser ziet vaak van een huisbezoek af.

Vrijwilligers

De aangeschreven ouderen, die aan-gegeven hebben prijs te stellen op een huisbezoek, worden binnen een bepaald tijdsbestek door ongeveer 16 vrijwilligers bezocht. De vrijwilliger legt één of twee huisbezoeken per week af en is negen maanden per jaar actief. Twee keer per jaar vindt er een werving/selectie en training van vrijwilligers plaats.

Methodiek van het huisbezoek/onderzoek

De vragenlijst

Vrijwilligers gaan met een vragenlijst als leidraad in gesprek met de oudere. In de vragenlijst staan onderwerpen over wonen, zorg en welzijn. Van deze onderwerpen zijn de volgende clusters te onderscheiden:

- woonvormen
- woonvoorzieningen
- buurtvoorzieningen
- financiële voorzieningen
- lichamelijke verzorging en gezondheidsvoorzieningen
- huishoudelijke voorzieningen
- voorzieningen op het gebied van mobiliteit
- sociale contacten
- vrijetijdsvoorzieningen.

Per voorziening wordt steeds gevraagd naar de bekendheid, het gebruik, de informatiewens, de gebruikerswens en de aanvraag.

De vragenlijst is ten opzichte van het eerste projectjaar aangepast en ingekort. Uit de eerste rapportage is gebleken dat het blijven afnemen van uitgebreide vragenlijsten niets toevoegt aan het reeds ontstane beeld van de leefsituatie van ouderen.

De rapportage

De afdeling "Onderzoek en Statistiek" van de gemeente Delft is verantwoordelijk voor de rapportage over de onderzoeksresultaten. In deze rapportage worden de gegevens vergeleken met de eerder verschenen rapportage betreffende het jaar 2000. Opvallend is dat de informatiewens over bestaande voorzieningen groot is. Voor uitgebreide in-

formatie zie: Rapportage Informatieve huisbezoeken aan Ouderen 2001.

In het voorjaar van 2003 vindt een effectmeting plaats onder 300 ouderen die in het eerste projectjaar bezocht zijn.

Project Ondersteuning Allochtone Ouderen in afrondende fase

In de loop van 1999 is door Stichting Ouderenwerk Delft het project "Informatieve Huisbezoeken" gestart. Voor de groep allochtone ouderen is een apart project gestart, waarbij in de projectopzet rekening is gehouden met de specifieke culturele achtergrond van de diverse groepen allochtone ouderen. Het project is gericht op de grootste groepen allochtone ouderen in Delft: de Turkse, Surinaamse, Italiaanse, Antilliaanse en Marokkaanse ouderen. In de loop van 2001 is de rapportage betreffende de huisbezoeken aan de Turkse en Surinaamse ouderen gepresenteerd. Begin 2003 worden de bevindingen van de afgelegde huisbezoeken aan de Italiaanse, Antilliaanse en Marokkaanse ouderen verwacht.

Doel van het huisbezoekenproject
Het huisbezoekenproject heeft als doelstelling:

- De allochtone ouderen informatie te verstrekken over de regelingen en voorzieningen op het gebied van wonen, welzijn en zorg;
- Inzicht te krijgen in de wensen en behoeftes van de allochtone ouderen wat betreft het gebruik van genoemde voorzieningen;
- Daar waar mogelijk tijdens de huisbezoeken doorverwijzing plaats te laten vinden;
- Op grond van de bevindingen eventueel nieuw beleid te ontwikkelen;

Doelgroep

Bij het project "Informatieve Huisbezoeken" voor Nederlandse ouderen wordt de leeftijdsgrens van 70 jaar gehanteerd. Het huisbezoekenproject voor allochtone ouderen richt zich op ouderen vanaf 55 jaar.

Gekozen is voor het verlagen van de leeftijdsgrens omdat:

- het aantal allochtone ouderen van hoge leeftijd is op dit moment nog gering van omvang. De komende jaren zal het aantal ouderen uit deze kring aanzienlijk toenemen.
- de ervaring heeft uitgewezen dat vanwege gezondheidsredenen en vanwege de beleving van het ouder worden allochtone ouderen eerder "oud" zijn.

Aantal bezochte ouderen en voorlopige bevindingen

Van de 93 Antilliaanse ouderen hebben 51 ouderen aan het huisbezoekenproject meegewerkt.

Gezondheid - en financiële problemen springen bij de bezochte Antilliaanse ouderen het meest in het oog. Een aantal ouderen gaf te kennen graag deel te willen nemen aan sociaal-culturele en educatieve activiteiten. Voor een deel van de ouderen is de hulp ingeroepen van andere instanties zoals de Sociale Verzekeringsbank, de Belastingdienst, het C.W.I., de Thuiszorg, de Sociaal Raadslieden en het Regionaal Patiënten en Consumenten Platform. Drie ouderen zijn doorverwezen naar de ouderenvoorlichter. Eén oudere is verwezen naar het project "Ondersteuning bij de Thuisadministratie".

Van de 96 Italiaanse ouderen hebben 35 ouderen meegewerkt aan het project. Vier ouderen waren inmiddels uit Delft vertrokken. De overige ouderen hadden ondanks een tweede verzoek geen belangstelling.

Voorlopig kan geconstateerd worden dat de bezochte Italiaanse ouderen vooral te kampen hebben met

problemen op het terrein van de eenzaamheid en gezondheid.

Van de 52 Marokkaanse ouderen zijn er 15 bezocht. Gelet op het feit dat het project per 31 december 2002 beëindigd is, ontbrak de tijd om meer Marokkaanse ouderen te bezoeken.

Voorlopig kan op grond van de beschikbare gegevens geconstateerd worden dat er bij de bezochte Marokkaanse ouderen veelal sprake is van een meervoudige problematiek. Problemen op het terrein van financiën, gezondheid, eenzaamheid komen veel voor.

Conclusie

Geconcludeerd kan worden dat het project wat moeizaam verlopen is. Het werven van vrijwilligers was niet eenvoudig. Per bezochte doelgroep hebben slechts enkele vrijwilligers de huisbezoeken afgelegd. Dit maakte het project kwetsbaar.

Voorlopig kan, op grond van de bevindingen, geconstateerd worden dat veel allochtone ouderen de weg naar de verschillende voorzieningen niet weten te vinden. In dit verband is het aanstellen van een ouderenvoorlichter voor allochtone ouderen zeker aan te bevelen.

Daarnaast kan de vraag opgeworpen worden of de bestaande voorzieningen voldoende toegankelijk zijn en aansluiten op de vraag vanuit deze groepen ouderen.

Veel vraag naar Computercursussen

De computer- en internetcursussen vormen een onderdeel van het educatieaanbod van de S.O.D. Het doel van deze cursussen is ouderen kennis te laten maken en leren omgaan met de computer en maatschappelijke participatie van de ouderen als deelnemer en als docent.

De cursussen worden op verschillende niveaus gegeven. In de beginnerscursus wordt geleerd hoe een computer werkt en komen alle basisvaardigheden aan bod. In de vervolgcursus worden de vaardigheden aangescherpt. Internet voor ouderen is een cursus waarin ouderen gebruik leren maken van alle mogelijkheden van de digitale snelweg. De methodiek is afgestemd op ouderen, dat wil zeggen de wijze van lesgeven, cursusmateriaal en samenstelling van de groep.

In 2002 heeft er een verandering van leslocatie plaatsgevonden. Von-

den de lessen verscheidene jaren plaats in de Rabobank Delflanden in Den Hoorn, momenteel worden de lessen gegeven in het ontmoetingscentrum "De Wipmolen". De Rabobank heeft vanaf 1999 tot medio 2002 de computercursussen gesponsord.

Eind augustus zijn de eerste cursussen gestart in het cursuslokaal van De Wipmolen. Voorwaardenscheppend hebben zowel de Rabobank als Fonds 1818 een belangrijke bijdrage geleverd. De Rabobank heeft de computers geschonken die in de oude lesruimte gebruikt werden. Fonds 1818 gaf de financiële middelen voor de aanschaf van een beamer en projectiescherm.

Vrijwilligers

De lessen worden op vrijwillige basis gegeven door 8 deskundige computerdocenten en 5 assistenten. Een

aantal van hen zijn lid van Senioren Web en Gilde Delft e.o.. De docenten geven niet alleen les maar dragen ook zorg voor het technische gedeelte. Mede door hun inzet zijn in september de cursussen van start gegaan.

Feiten en cijfers

In 2002 hebben 203 ouderen deelgenomen aan één of meer cursussen. Vrouwelijke deelnemers waren in de meerderheid; 128 tegenover 75 mannen. Totaal zijn 23 cursussen gegeven, 8 beginners-, 11 vervolgen 4 internetcursussen.

Van alle cursisten hebben 37 mensen gebruik gemaakt van de korting via de Delftpas.

Nieuw

Nieuw is het computereiland op het Informatiepunt Ouderen. Hier kunnen ouderen, zelfstandig, elke och-

tend gratis e-mailen en internetten. In 2003 gaan er workshops ontwikkeld en aangeboden worden.

Wachtlijst

Steeds meer ouderen ontdekken het gemak van de computer en het internet. De vraag naar cursussen blijft nog steeds groeien en helaas komen mensen soms op de wachtlijst te staan. □

Grote toeloop Zomer- en Winteractiviteiten

Ook deze zomer en winter zijn er weer "Zomer- en Winteractiviteiten voor senioren" georganiseerd. De Zomer- en Winteractiviteiten zijn bedoeld voor iedereen van 55 jaar en ouder.

Deze zomer zijn de volgende thema's aan de orde geweest:

"De paden op"

- de tentoonstelling "Van rups tot vlinder" in het natuurcentrum "De Papaver"
- een lezing over de Botanische Tuin TU Delft
- een bezoek aan de Melkgeitenhouderij in Andel
- een bezoek aan het museum "de Biesbosch" en daarop aansluitend een boottocht

"Luchtig"

- een lezing over het tot stand komen van het weerbericht
- een bezoek aan SPACE EXPO
- een bezoek aan het Nationaal Luchtvaartmuseum Aviodome
- een lezing door een modelbouwer van trams
- een bezoek aan het "Valkenburgse Meer"

"Luisteren"

- een lezing over poëzie en proza
- een bezoek aan het Poppentheater in Gouda, aansluitend een poppenvoorstelling
- een bezoek aan het Rotterdams Radio Museum
- een bezoek aan het Omroepmuseum
- een bezoek aan de beiaardier van de Domkerk in Utrecht
- een museumbezoek aan "Van speeklok tot pierement"

Aan de Zomeractiviteiten hebben totaal 105 ouderen deelgenomen.

Winteractiviteiten

De Winteractiviteiten hadden als thema's:

"Herdenkingen"

- een lezing over varen over de wereldzeeën
- een bezoek aan het Scheepvaartmuseum in Amsterdam
- een bezoek aan het Nederlandse Kansspelmuseum in den Haag
- een lezing over de geschiedenis van de staatsloterij vanaf de Middeleeuwen
- een bezoek aan het voorlichtingscentrum van de Nederlandsche Bank

- een diaprojectie over de oude schoolplaten van Jetzes
- een bezoek aan het Schoolmuseum

"Religie"

- een rondleiding door de basiliek van Oudenbosch
- een bezoek aan het Zouavenmuseum
- een bezoek aan het Turkse badhuis Hammam
- een bezoek aan de Hindoetempel Ram Mandir
- een uitleg over de Loge van de Vrijmetselarij
- een bezoek aan de Synagoge en het Joodse Verzorgingshuis

Aan de winteractiviteiten hebben 95 ouderen deelgenomen. □

Dag van de Ouderen

De Dag van de Ouderen is dit jaar georganiseerd rondom het Congregatiegebouw.

Ruim 70 personen hebben deelgenomen aan een fietstocht in de omgeving van Delft, georganiseerd door de Delftse Recreatie- en Toerfietssclub.

De andere aanwezigen, ruim 90 personen, hebben de film over de restauratie van het praaigrav van Willem van Oranje bekeken.

's Middags heeft er onder leiding van het Delfts Gilde een rondleiding plaatsgevonden door zowel de Nieuwe als de Oude kerk. Hier namen ruim 80 personen aan deel. Ook was er de mogelijkheid bloemstukjes te maken.

De dag werd afgesloten met een spannend samenzijn, opgeleust door het Delfts Senioren Orkest. □

Kookcursussen

Nog steeds voorzien de kookcursussen voor mannen in een behoefte; niet in de laatste plaats door de twee enthousiaste docenten.

De kookclub voor mannen mag zich ook nog steeds verheugen in een groeiende belangstelling. Het afgelopen jaar is deze club vier maal bij elkaar geweest om rond een bepaald thema aan de slag te gaan.

De cursussen worden gegeven in de keuken van het Grotius College aan de Van Bleyswijkstraat.

Feiten en cijfers

Ook dit jaar is er een toename te zien van deelnemers aan de kookcursus. Waren er in 2001 28 deelnemers, in 2002 hebben 32 mannen deelgenomen aan de kookcursussen.

Activiteiten Vrouwen-gezondheidscentrum Delft e.o

Het Vrouwegezondheidscentrum Delft e.o. heeft in overleg met de gemeente Delft en de S.O.D. verschillende voorlichtingsbijeenkomsten / thema-avonden en cursussen georganiseerd rond de lichamelijke en geestelijke gezondheid van 50+ vrouwen.

Er zijn twee workshops georganiseerd met als thema "Je verlies voorbij". Hierin staat het bespreekbaar maken van het rouwproces en het onderling contact centraal. Aan de beide workshops namen totaal 14 vrouwen deel.

Voor allochtone vrouwen is de cursus "Op eigen wijze" gegeven.

Centraal hierin staat het opkomen voor jezelf, contacten leggen, het inzicht krijgen in de eigen deskundigheid en het bewust worden van de eigen gezondheid. Aan de vijf bijeenkomsten namen tussen de 12 en 15 personen deel.

Tweemaal is de zesweekse cursus "Bewust bewegen" georganiseerd. Het soepeler bewegen, het ontwikkelen van een positief zelfbeeld en het bevorderen van de lichaamsacceptatie zijn doelen die hierbij nagestreefd worden. Er namen 7 vrouwen aan deel.

Door Marokkaanse, Turkse en Turks-Koerdische vrouwen is deelgeno-

men aan de gespreksmiddagen met als thema "Kleurrijk grijs". Probleemstellingen als 'oud worden in een vreemd land', 'teruggaan of blijven', 'kinderen vestigen zich in Nederland', 'welke keuze maak je' zijn op deze middagen aan de orde gesteld. Het beoogde doel: vrouwen uitnodigen met elkaar in contact te treden, werd op deze middagen gerealiseerd. Er namen dertien oudere allochtone vrouwen aan deel.

Ouderen in Beweging

Tegenwoordig maakt men bij de lichamelijke beweging van ouderen onderscheid tussen twee groepen: **Senioren** (het Delft Senioren Actief) en het **Meer Bewegen voor Ouderen**.

Onder senioren sport verstaat men alle speciaal voor de leeftijdsgroep van 55 jaar en ouder georganiseerde activiteiten die sport of bewegen op zich als doel hebben. De belangrijkste motieven voor deelname zijn fitheid, conditie en prestatie. Daarnaast blijken plezier in bewegen en samen sporten met leeftijdgenoten in de praktijk vooral zeer belangrijke factoren voor blijvende sportbeoefening te zijn.

De activiteiten vinden vooral plaats in een gymzaal, sporthal of fitnesscentrum. Voorbeelden van senioren sport zijn de Senioren Fitness, Sportief Wandelen en Delft Senioren Actief.

Meer Bewegen voor Ouderen (MBvO) verstaat men bewegingsactiviteiten die zich richten op ouderen vanaf 65 jaar met een eventueel beginnende ouderdomsmotoriek.

De doelstelling van het MBvO is het aanbieden van een zo'n ruim mogelijk bewegingsaanbod. Hierdoor verhoogt men de mogelijkheid zolang mogelijk zelfstandig te blijven functioneren in deze maatschappij. De ne-

vendoelstellingen zijn: plezier in het bewegen, bevorderen van het welzijn, ontmoeting en sociaal contact. Door deze grote onderlinge sociale controle voorkomt men dat iemand van "de groep" in een sociaal isolement raakt.

De activiteiten vinden meestal plaats in zalen van wijk- en dienstencentra, buurthuizen of zorgcentra.

Tot het reguliere MBvO - aanbod van de Stichting Ouderenwerk Delft behoren:

gymnastiek, volksdansen, zitdansen en yoga.

Gymnastiek

In het kader van het MBvO worden in Delft op 15 locaties wekelijks gymnastieklessen verzorgd. De mobiliteit van de deelnemers is bepalend hoe een les er inhoudelijk uit ziet. De deelnemers aan deze activiteit zijn dikwijls 65 jaar en ouder.

Cijfers in 2002

Het aantal deelnemers bedroeg 241 waarvan 233 dames en 8 heren.

7 gekwalificeerde MBvO-docenten hebben het afgelopen jaar voor de Stichting Ouderenwerk Delft deze lessen verzorgd.

Volksdansen / zitdansen

Deze activiteit behoort ook tot het reguliere aanbod in het kader van het MBvO.

Op 8 locaties in Delft wordt door Stichting Ouderenwerk Delft deze activiteit aangeboden. De zitdansgroep in verzorgingshuis Delfshove blijft sterk in behoefte te voorzien mede door de instroom van minder mobiele deelnemers uit de overige groepen.

Cijfers in 2002

Landelijk gezien begint dit onderdeel van het MBvO erg terug te

lopen. Deze tak van het MBvO is sterk aan het vergrijzen. De jonge ouderen zoeken een andere activiteit, zoals line - dansen of stijdansen.

115 dames waren in dit verslagjaar lid van een of meerdere volksdansgroepen. De zitdansgroep bestaat uit 9 dames.

De lessen worden door 4 gekwalificeerde MBvO-docenten gegeven.

Yoga

Op 3 locaties in Delft worden 2 maal per kalenderjaar een cursus van 12 weken gegeven. Een in het voorjaar en een in het najaar. Gekwalificeerde yoga-docenten verzorgen deze lessen.

Cijfers in 2002

De groep in de locatie "De Wipmolen" heeft dit jaar meerdere keren een ander onderkomen moeten zoeken.

Door de samenwerking met de VTV zijn de avonden in het wijkcentrum niet meer beschikbaar voor activiteiten van de S.O.D.

Uiteindelijk heeft men in het gebouw van PCVB, "de Oranjarahof", een nieuwe ruimte gevonden.

Gezien de veelal beperkte ruimte en het soort activiteit worden kleine groepjes op prijs gesteld. De groepen moeten desondanks wel kostendekkend kunnen draaien.

Buurthuis St.Olof,

voorjaar 10 deelnemers

najaar 8 deelnemers

Buurthuis Fledder,

voorjaar 12 deelnemers

najaar 11 deelnemers

Locatie Prof. Burgershof,

voorjaar 11 deelnemers

najaar 8 deelnemers

Country - Line dansen

Deze dansvorm, waarvoor men geen partner nodig heeft, is erg in opmars, vooral onder de "jongere" ouderen.

Op 4 maart 2002 is er een 8 weekse kennismakingscursus gestart in Buurthuis Buurtraad "75". Hier hebben zich 16 deelnemers voor aangemeld. De vervolgcursus is daarna op 7 oktober van start gegaan. Telkens vindt deze cursus voor een periode van 10 weken plaats.

Recreatieve Senioren Fitness

Deze activiteit wordt verzorgd door MBvO-docenten van Stichting Ouderenwerk Delft en vindt plaats in de ruimte van de fysiotherapie van de Stichting Pieter van Foreest locatie "De Bieslandhof". Indien er behoefte bestaat kan men een beroep doen op een van de fysiotherapeuten van de Bieslandhof.

Deelnemers met een jaarabonnement worden in staat gesteld meerdere keren per week te sporten ter compensatie van de keren dat ze niet aanwezig zijn. Dit komt mede door de korte vakanties die ouderen regelmatig nemen.

In het programma van Delft Senioren Actief wijk 12 en 13 is structureel een les opgenomen waarin de deelnemers kennis maken met het fitness programma van Stichting Ouderenwerk Delft.

Cijfers in 2002

Het afgelopen jaar hebben 24 deelnemers besloten hun jaarabonnement te verlengen en 11 nieuwe deelnemers zijn van een kwartaalabonnement overgegaan naar een lidmaatschap voor 1 jaar.

Naast deze jaarabonnementen hebben er nog 25 personen gedurende een of meerdere kwartalen kennis gemaakt met dit, voor ouderen toch onbekend sportaanbod.

In de zomermaanden is de belangstelling erg wisselend. De vrijdagmiddag is in de maand augustus niet doorgegaan en op maandagmiddag is er gedurende de maanden juli en augustus slechts een uur lesgegeven. In totaal kon men nog op 5 verschillende uren gebruik maken van deze fitness faciliteiten tegen 7 reguliere uren. Gezien de sluiting van diverse locaties, zoals

buurthuizen en gymzalen is er noodgedwongen een zomerstop voor de meeste MBvO-activiteiten. De fitness, het sportief wandelen en de activiteiten van de fietsclub RTFC '73 zijn de enige sportactiviteiten waaraan men gedurende het hele jaar kan blijven deelnemen. Dit stelt men zeer op prijs.

Na verloop van enkele jaren vertrekken de deelnemers naar de reguliere sportscholen. Er is geen uitbreiding van apparatuur in de Bieslandhof. Ook andere aanbieders op het gebied van 55+ activiteiten zoals het sportcomplex van de TU of een van de nieuwe sportscholen binnen Delft hebben ook speciale uren voor deze doelgroep.

Delft Senioren Actief

Wijk 12 Vrijenban

De eerste wijk waar dit landelijk project in 1999 in samenwerking met Gemeente Delft, GGD Delfland, Provinciale Sportraad Zuid-Holland en Sportraad Delft, van start is gegaan, was wijk 12 Vrijenban. Momenteel zijn er nog 2 groepen actief waarvan één groep zelfstandig opereert en niet meer onder het beheer van Stichting Ouderenwerk Delft valt. De doorstroming naar de reguliere Delftse sportverenigingen komt moeizaam opgang. Dit is wel de intentie van het project. Het onderbrengen bij de S.O.D. gebeurt alleen nog, indien de groepen kostendekkend kunnen doorgaan. Dit alles in nauw overleg met bovengenoemde participanten.

opgenomen. Er wordt incidenteel "sportief gewandeld" en het seizoen wordt afgesloten met een jeu de boules ochtend bij MIDI.

Wijk 13 Hof van Delft

De samenwerking met bovengenoemde participanten heeft er toe geleid dat in november 2000 het tweede project van start is gegaan in bovengenoemde wijk. Op 15 december 2001 is dit project met een 2e fitheidstest afgesloten. Na een introductie aanbod van 12 weken en een vervolg van 30 weken sport en spel hebben deze groepen ook de intentie om op dezelfde voet door te gaan. De conclusie is, dat de deelnemers zich fitter zijn gaan voelen en hun conditie duidelijk is ver-

cursussen, de kookcursus voor mannen, zomer-en winteractiviteiten, gezamenlijk een zwembad of fitnessless te bezoeken of deel te nemen aan de wekelijkse fietstochten georganiseerd door de RTFC '73 Delft. De hechte sociale contacten die zijn ontstaan in deze sportgroep groeien daarna verder uit.

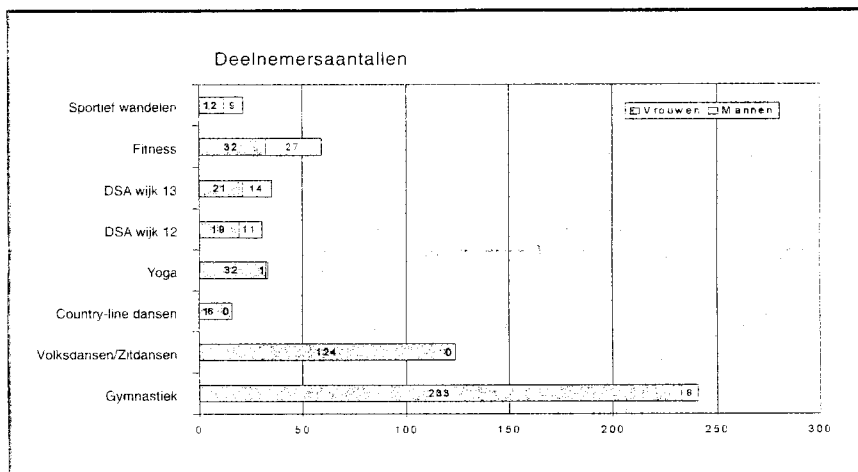
Cijfers in 2002

Door het vertrek van een docent hebben we in 2002 meerdere groepen moeten samenvoegen. Door deze veranderingen van locatie, dag en tijd zijn een aantal deelnemers overgestapt naar andere activiteiten zoals zwemmen, wandelen of fitness.

Sinds december 2002 zijn er nu 2 groepen op één locatie actief. Het vinden van docenten wordt steeds moeilijker. Het is daarom noodzakelijk het voor hen aantrekkelijker te maken om zoveel mogelijk uren aaneengesloten op een dagdeel te creëren.

Totaal zijn er nog 35 personen, in de leeftijd van 55 - 65 jaar actief. Dit zijn 21 dames en 14 heren waaronder enkele echtparen. Na afsluiting van dit tweede project moeten ook deze groepen op den duur hun weg vinden naar de reguliere sportvereniging. Hierdoor is er regelmatig contact met de Sportraad Delft en leden van diverse werkgroepen in de commissie Sportvisie 2000+6 waarin Stichting Ouderenwerk Delft vertegenwoordigd is.

In januari 2003 wordt wijk 24 Voorhof benaderd met extra aandacht voor mensen met een chronische aandoening SCALA, zogenaamd: DSA - Special, en de multiculturele bewoners uit deze wijk, DSA - M.

Cijfers 2002

2 groepen, waarvan één nu zelfstandig. Totaal 30 deelnemers, bestaande uit 19 dames en 11 heren sporten nog wekelijks, sinds de start van het project. Per seizoen wordt er een zwemactiviteit, en een fietsmiddag, in samenwerking met de RTFC '73 Delft, in het programma

beterd. Na het stoppen met hun reguliere baan is men meestal op zoek naar een zinvolle vrijetijdsbesteding om niet in een sociaal isolement te raken. Via deze sportgroepen wordt de belangstelling gewekt om aan meerdere activiteiten van de Stichting Ouderenwerk Delft deel te nemen. Denk hierbij aan de computer-

Sportief wandelen

Wekelijks starten onder begeleiding van een ervaren MBvO-docent gemiddeld 20 deelnemers om 's middags ruim een uur te gaan wandelen in en rondom de Delftse Hout. Deze activiteit werd in dit verslagjaar als een vast onderdeel van het bestaande sportaanbod opgenomen, waardoor men iedere week het gehele jaar door actief kan blijven.

Cijfers in 2002

Gemiddeld wandelen er ruim 20 deelnemers wekelijks in en rondom

de Delftse Hout. Door een verbeterde conditie en het hoge tempo is het moeilijk om nieuwkomers mee te laten doen. Overwogen wordt hiervoor een aparte groep te starten.

Tijdens het wandelen wordt ook aandacht besteed aan houding, conditie, speciale rek en spierversterkende oefeningen en een cooling down. Vooral het sociale aspect en een drankje na afloop zijn erg belangrijk.

Koersbal

Op 10 locaties wordt dit spel voor en door ouderen gespeeld. Het is helemaal selfsupporting. Het is snel te leren en kan door iedereen gespeeld worden, zelfs zittend in een (rol)stoel. Bij de S.O.D. is een koersbalmat (afm. 8 x 2 mtr.) en videoband beschikbaar. Diverse instanties kunnen het spel lenen ter promotie tijdens een activiteit. Ook zijn er deskundigen die vrijwillig het spel en de regels komen introduceren. Het indoor jeu de boules wordt in wooncomplex de Vijverhof gespeeld. Dit spel kan ook door de S.O.D. beschikbaar worden gesteld, eveneens ter introductie.

Docenten

In 2002 had de S.O.D. de beschikking over 20 docenten op freelance basis.

Zij geven onderstaande lessen:

Gymnastiek

7 docenten voor totaal 16 lesuren

Volksdansen

4 docenten voor totaal 8,5 lesuren

Country - Line dansen

1 docent voor 1 lesuur

Yoga

3 docenten voor totaal 3 lesuren

Fitness

4 docenten voor totaal 7 lesuren

Delftse Senioren Actief

2 docenten voor totaal 4 lesuren

In 2002 zijn er 2 docenten gestopt wegens uitbreiding van werkzaamheden elders.

In november 2002 hebben 2 nieuwe vakkrachten hun opleiding tot MBvO-leider gymnastiek met succes voltooid.

Door hun stage bij diverse groepen van Stichting Ouderenwerk Delft worden ze al regelmatig gevraagd voor vervanging.

Alle vakkrachten, die de lessen verzorgen voor Stichting Ouderenwerk Delft ontvangen per lesuur het adviesbedrag dat de VML adviseert. Deze vereniging van MBvO-leiders is een lidorganisatie van de NFWS. De Provinciale Sportraad Zuid-Holland organiseert regelmatig kaderopleidingen, cursussen en bijscholing voor docenten op zijn/haar vakgebied.

Twee keer per jaar is er formeel contact tussen de Stichting Ouderenwerk Delft en de MBvO-docenten. Alle vakkrachten worden hiervoor uitgenodigd. Tijdens dit overleg met de coördinator van het MBvO wordt informatie uitgewisseld, nieuwe activiteiten en beleidsontwikkelingen besproken. De directeur is bij dit overleg aanwezig.

Eigen bijdrage deelnemers

In 2002 bedroeg de eigen bijdrage van de deelnemers voor de MBvO activiteiten als volgt:

Gymnastiek

€ 63,- per 10 maanden

Volksdansen

€ 63,- per 10 maanden

Zitdansen

€ 47,50 per 10 maanden

Yoga

€ 34,- per cyclus van 12 weken

Country - line dansen

€ 30,- per cyclus van 10 weken

Delftse Senioren Actief

€ 79,41 seizoen sept. t/m mei

Delftse Senioren Actief vervolg

€ 96,- seizoen sept. t/m mei

Senioren Fitness Bieslandhof

€ 65,- per kwartaal

€ 205,- jaarabonnement

Sportief Wandelen

€ 102,- per jaar

activiteiten georganiseerd door de S.O.D. De MBvO-leiding heeft regelmatig de deelnemers erop gewezen dat iedereen de pas kan aanvragen. Vooral de publiciteit rechtstreeks naar de leiding en het verstrekken van informatiemateriaal aan alle deelnemers bleek goed te werken.

Cijfers 2002

166 personen hebben de Delftpas korting van € 14,- gebruikt voor één van de sportieve activiteiten. 90 personen hebben de Delftpas korting van € 14,- gebruikt voor één van de educatieve activiteiten.

Delftpas

De invoering van de Delftpas in maart 2001 is voor Stichting Ouderenwerk Delft en haar deelnemers een groot succes gebleken. Dit beeld heeft zich in 2002 voortgezet. Vooral voor de oudere deelnemer boven de 65 jaar is het zeer aantrekkelijk de pas aan te schaffen. Men krijgt een korting van € 14,- op één van de sportieve of educatieve

Maaltijdservice "Onder de Pannen"

2002 was alweer het derde jaar dat de maaltijdservice "Onder de Pannen" werkte volgens het "koelvers" systeem, hetgeen inhoudt dat mensen voor elke dag van de week gekoelde maaltijden kunnen bestellen en deze kunnen verwarmen in een magnetron.

De gekoelde maaltijden worden betrokken van de keuken van het verpleeghuis "De Bieslandhof". Vrijwilligers brengen met koelauto's de aangevraagde maaltijden bij de cliënten aan huis. De maaltijden worden op een door de cliënt zelf gekozen tijdstip verwarmd met behulp van een magnetron. Deze kan eventueel ook door de S.O.D. tegen een gering maandelijks bedrag in bruikleen gegeven worden.

Cliënten die problemen hebben met het zelf verwarmen van maaltijden kunnen een warme maaltijd ontvangen. Vanwege de logistiek is deze dienstverlening voor maximaal 10 cliënten per dag mogelijk. In het afgelopen jaar is dit maximum niet gehaald: dankzij de inzet van medewerkers van Stichting Maatzorg, die cliënten vaak helpen bij het gebruik van de magnetron.

Prijs

In 2002 was de maaltijdprijs € 5,10 per maaltijd. Omdat de kosten voor

de bereiding van de maaltijden aanzienlijk zijn gestegen, evenals de kosten van de ingrediënten is de maaltijdprijs per 1 januari 2003 verhoogd van € 5,10 naar € 5,40.

Klanten

Het totaal aantal afgenomen maaltijden is in 2002 licht gestegen ten opzichte van het jaar 2001. Dit is boven verwachting omdat aan het begin van 2002 er een daling in de afname van maaltijden te constateren was. In januari 2002 werden 3727 maaltijden verstrekt, in december was dit aantal 4838.

Dit brengt het totaal aantal verstrekte maaltijden in 2002 op 51.365.

Het aantal cliënten dat gebruik maakt van de maaltijdservice is gestegen, van gemiddeld 250 per maand in 2000 en gemiddeld 268 per maand in 2001, tot gemiddeld 293 cliënten per maand in 2002.

Kwaliteit

In februari 2002 zijn de klanten hun maaltijden in een drievakbord gaan ontvangen (in plaats van losse bakjes per maaltijdcomponent). Een voordeel hiervan is dat de gebruikers de losse bakjes, behorende bij één maaltijd, niet meer bij elkaar hoeven te zoeken. Het drievakbord

neemt daarnaast minder plaats in de koelkast in en kan in een handomdraai in de magnetron worden opgewarmd.

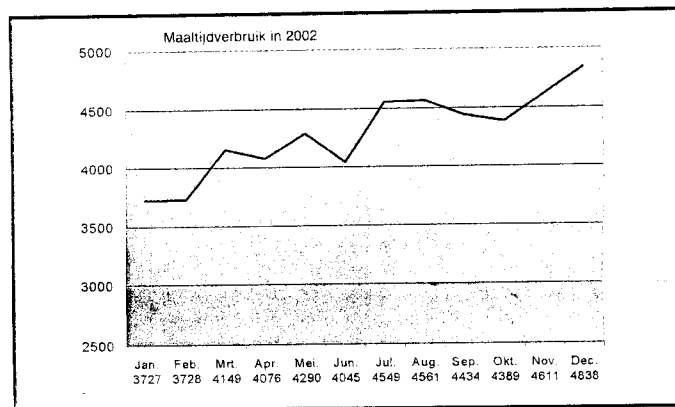
Met de invoering van het drievakbord is het driekeuzen menu gehandhaafd.

Om in beeld te krijgen hoe de gebruikers de kwaliteit van de maaltijden ervaren, is eind 2002 een structurele enquête gestart. Aan alle deelnemers die stoppen met het afnemen van maaltijden wordt nu een vragenlijst gestuurd met ondermeer vragen over: de reden van beëindiging, de smaak van de maaltijden, de klantvriendelijkheid, de bezorging en het gebruiksgemak van de magnetron. Tevens wordt gevraagd

of er suggesties ter verbetering zijn en hoe men nu in de eigen maaltijden voorziet.

Vrijwilligers

Voor de maaltijdservice zijn wekelijks dertig vrijwilligers op pad om maaltijden bij de ouderen thuis af te leveren. Tezamen verrichten zij per week 90 uur vrijwilligerswerk. Dat is op jaarbasis 4680 uur. Voor kantoorwerkzaamheden zijn 3 vrijwilligers actief die tezamen op jaarbasis 520 uur ondersteunde werkzaamheden verrichten.

Personenalarmering

Sinds 1999 bestaat de Stichting Personen Alarmering (SPA), waarvan het bestuur wordt gevormd door vertegenwoordigers van de thuiszorg en het ouderenwerk uit Delft en de regio Nieuwe Waterweg. Een bestuurslid is benoemd op voordracht van de ouderenbonden.

De directeur van de S.O.D. treedt op als voorzitter van het bestuur. De feitelijke uitvoering is in handen van de stichtingen Ouderenwerk in respectievelijk Nieuwe Waterweg en Delft.

Bij de S.O.D. zijn de medewerkers van het Informatiepunt Ouderen het afgelopen jaar verantwoordelijk geweest voor de uitvoering van de werkzaamheden. Zij verzorgen het gehele traject van aanmelding tot beëindiging van het abonnement. De volgende werkzaamheden horen daarbij:

- Informatie verstrekken over het alarmeringssysteem
- Aanmeldingen in ontvangst ne-

men en administratief afhandelen

- Contacten onderhouden met de alarmcentrale
- Zorgdragen voor plaatsing van de apparatuur
- Verwerken van mutaties in gegevens
- Afhandelen van storingen
- Contacten onderhouden met de financiële administratie. Deze is ondergebracht bij de Stichting Ouderenwerk Nieuwe Waterweg Noord.
- Contacten onderhouden met Stichting Maatzorg over de eventuele achterwachtfunctie
- Administratieve afhandeling bij beëindiging van het abonnement

Tarieven

De tarieven zijn in 2002 ongewijzigd gebleven. De maandelijks bijdrage is € 12,-, de aansluitkosten zijn eenmalig € 22,75 en voor de achterwachtfunctie van Maatzorg betalen de abonnees € 2,75 per

maand plus € 22,75 voor elke keer dat een medewerker van Maatzorg in actie moet komen. Deelnemers met een Maatpas krijgen een korting van € 1,60 per maand.

Feiten en cijfers

Abonnees op het alarmeringssysteem moeten één of meer contactadressen opgeven, die gewaarshuwd kunnen worden als er alarm gemaakt wordt. Dit kunnen familieleden, burens, of kennissen zijn, maar ook de Stichting Maatzorg kan als achterwacht fungeren.

In het verslagjaar zijn 167 nieuwe abonnees geregistreerd en 146 personen hebben om verschillende redenen hun abonnement beëindigd. In totaal zijn er nu 510 personen in het werkgebied van de S.O.D. aangesloten op het alarmeringssysteem.

Hulp bij de thuisadministratie

De hulp bij thuisadministratie is een project dat gericht is op het ondersteunen van ouderen bij het opzetten en/of bijhouden van hun eigen administratie. Speciaal hiervoor geselecteerde vrijwilligers helpen met name ouderen die het overzicht dreigen te verliezen en ouderen waarvan voorheen degene die de administratie verrichtte is weggevalen. De vrijwilligers worden begeleid door een coördinator van de S.O.D. In 2002 waren er 27 vrijwilligers actief. Opvallend is dat veel vrijwilligers, naast hun eigen baan, ook kiezen voor deze vorm van vrijwilligerswerk. Het betekent wel dat deze vrijwilligers over het algemeen het ondersteunen van één cliënt voldoende vinden.

Tijdens dit werk worden de ouderen gewezen op de mogelijkheden van de voor hen beschikbare financiële ondersteunende voorzieningen, zoals bijstand en WVG.

Het uitgangspunt bij dit project is dat alleen ouderen geholpen worden die zelf de eindverantwoordelijkheid

voor hun administratie kunnen dragen. Als dat niet het geval is worden cliënten doorverwezen naar professionele instanties op dit gebied.

De praktijk

Na aanmelding legt de coördinator een huisbezoek af, waarbij deze zich een beeld vormt van de leefsituatie van de oudere in het algemeen en de financieel administratieve situatie in het bijzonder. Op grond van dit huisbezoek wordt bepaald of de oudere een cliënt is voor dit project. Vervolgens wordt er een vrijwilliger gezocht die deze cliënt wil en kan aannemen.

De coördinator introduceert de vrijwilliger bij de cliënt en onderhoudt in de beginperiode intensieve contacten met de vrijwilliger. Afhankelijk van de situatie zoals die bij de cliënt wordt aangetroffen gaat deze dan alleen aan de slag of blijft de coördinator nog betrokken.

Het merendeel van de cliënten heeft een laag inkomen uit AOW en

eventueel een klein aanvullend pensioen. Het gaat veelal om cliënten die weinig inzicht hebben in hun inkomsten- en uitgavenpatroon.

Naast het ordenen van de administratie wordt in veel gevallen actie ondernomen zoals het aanvragen van bijzondere regelingen, regelen van verzekeringen, permanente ontheffing bij de Postbank aanvragen voor een cliënt die niet kan pinnen, controleren van rekeningen en aanslagen, etc.

Bekendheid

Het project Hulp bij Thuisadministratie heeft ouderen veel te bieden. Er was in het afgelopen jaar een grote toename van cliënten. Was er eind 2001 sprake van 26 cliënten, eind 2002 stonden er 48 geregistreerd. Met ingang van 1 januari 2002 is de dienst "Hulp bij de thuisadministratie" opgenomen in het kortingssysteem van de Maatpas.

Redenen voor ouderen om gebruik te maken van de Hulp bij Thuisadministratie

- Overlijden partner
- Slechte gezondheid en vergeetachtigheid
- Schulden niet kunnen betalen
- Geen overzicht, onvermogen om eigen administratie te ordenen
- Angst dat de administratie niet klopt

Redenen voor ouderen om de dienstverlening te stoppen

- Stressvolle periode is voorbij; cliënt kan het weer zelf
- Overdracht naar een beheersstichting
- Overlijden van een cliënt
- Onredelijke eisen van een cliënt
- Cliënt doet administratie weer zelf na hulp bij budgettering

Ontmoetingscentrum "De Wipmolen"

De Stichting Ouderenwerk Delft exploiteert al 24 jaar een ontmoetingscentrum voor ouderen. In "De Wipmolen" worden sociaal-culturele en educatieve activiteiten voor en door ouderen georganiseerd. Verschillende activiteiten worden ondersteund door vrijwilligers.

In "De Wipmolen" zijn totaal 31 vrijwilligers actief, waaronder 19 gastvrouwen.

In 2002 heeft het revitaliseringsplan voor "De Wipmolen" verder zijn beslag gekregen. Stichting Vrije Tijd en Vorming (V.T.V.) is hoofdhuurder geworden van het gebouw, Stichting Ouderenwerk Delft huurt een gedeelte van de locatie van de V.T.V. Overdag maken ouderen van het centrum gebruik, 's avonds worden er verschillende activiteiten georganiseerd door de V.T.V. voor verstandelijk gehandicapten. Na bijna 25 jaar hoofdhuurder te zijn geweest is de veranderende positie een belangrijk onderwerp van aandacht in het overleg tussen de S.O.D. en de V.T.V. In april 2002 is er door de S.O.D. een parttime beroepskracht aangetrokken voor "De

Wipmolen". Zij coördineert de activiteiten en heeft een begeleidende, adviserende en ondersteunende rol naar de ouderen.

NIEUW AANBOD in "De Wipmolen"

Het afgelopen jaar zijn er verschillende nieuwe activiteiten ontwikkeld;

- **Koersbal**
10 deelnemers
- **Bloemschikken**
20 deelnemers
- **Cursus 'Levende geschiedenis'**
12 deelnemers
- **Kookgroepen**
12 deelnemers
- **Computercursussen**
(zie verslag computercursussen)

Daarnaast hebben er verschillende bewegingsactiviteiten plaats gevonden, yoga, volksdansen en gymnastiek.

Het **recreatieve aanbod** heeft een constante deelname:

- **Tekenles, schilderles, creatief kaarten maken**
30 deelnemers
- **Bingo, klaverjassen, spellenmiddag, sjoelen**

Ontmoetingscentrum "De Wipmolen" aan de Prof. Krausstraat.

ruim 30 deelnemers per activiteit

- **Zangkoor "Wipmolenkoor"**
40 leden

Het aantal ouderen dat gebruik maakt van het ontmoetingscentrum is met ongeveer 25 deelnemers gestegen.

Zowel recreatief als educatief aanbod hebben tot doel de zelfredzaamheid, zelfstandigheid en participatie in de maatschappij van ouderen te bevorderen.

Samenwerking

Het afgelopen jaar is er samenwerking gezocht met het buurthuis "Wippolder". De organisatie van de Sinterklaasviering werd op elkaar afgestemd.

Koersbal is een activiteit die vanuit de Wipmolen wordt georganiseerd, maar in het buurthuis gespeeld wordt.

Ook met de dagopvang "Koningsveld" is contact gelegd.

Stichting Ouderenwerk Delft in ontwikkeling

Speerpunten van beleid zijn dit jaar geweest de evaluatie van de interne organisatiestructuur, het ontwikkelen van verschillende protocollen, het oprichten van een Personeelsvertegenwoordiging en het in gang zetten van de discussie Visie op Welzijn.

Wat de interne organisatiestructuur betreft heeft dit concreet geleid tot een verder implementeren van de teamstructuur en het formaliseren van de overlegstructuur.

Aan de personeelsvertegenwoordiging zijn ter instemming voorgelegd:

- Het protocol ziekteverzuim
- De verlofregeling

- Regeling vergoeding reiskosten
- Protocol werving & selectie
- Klachtenprocedure voor medewerkers, vrijwilligers en stagiaires
- Studiekostenprotocol
- Regeling viering jubilea

De vermaatschappelijking van de zorg dwingt de welzijnsinstellingen hun positie opnieuw tegen het licht te houden. In dit kader is er een notitie "Visie op Welzijn" geschreven, voortbordurend op het beleidsplan "De regie in eigen hand". In twee plenaire bijeenkomsten is hierover gediscussieerd.

Automatisering

De automatisering is een belangrijk punt van aandacht geweest. Met name het realiseren van de verbinding tussen de Van Bleyswijkstraat, het Informatiepunt en De Wipmolen was van essentieel belang om een goede afstemming van de werkzaamheden te garanderen. Daarnaast is er veel aandacht besteed aan de implementatie van het registratiesysteem Regi-OW voor een aantal diensten van onze organisatie. Een belangrijke voorwaarde om op een efficiënte wijze aan bedrijfsinformatie te komen. Het werken met de huidige begrotings-systeematiek en het maken van resultaatafspraken vraagt om een goede registratie. Voor 2003 heeft de verdere implementatie een hoge prioriteit.

Personeel & Organisatie

Wie zijn er vertrokken?

In 2002 heeft een aantal mutaties plaatsgevonden in het personeelsbestand.

Drie medewerksters zijn in de loop van 2002 gebruik gaan maken van de OBU regeling.

Eén medewerkster heeft i.v.m. het aanvaarden van een functie elders in december afscheid genomen.

Wie zijn er gekomen?

Vanaf februari is het Informatiepunt Ouderen weer volledig bezet.

Op 1 maart werd door de indiensttreding van een nieuwe directeur de vacature van deze functie weer vervuld. Met ingang van 1 april 2002 is er een medewerker aangetrokken voor het ontmoetingscentrum "De Wipmolen".

Na jaren is de detacheringovereenkomst met Maatzorg van de medewerker van het informatiepunt Ouderen omgezet in een vast dienstverband bij de Stichting Ouderenwerk.

Ziekteverzuim

In het kader van het terugdringen van het ziekteverzuim heeft in juli 2002 een ergonomisch werkplekonderzoek plaatsgevonden voor een aantal medewerkers. Naar aanleiding hiervan hebben diverse aanpassingen op de werkplek plaatsgevonden.

Scholing

Het afgelopen jaar hebben verschillende medewerkers deelgenomen aan scholingsactiviteiten.

Eén medewerker heeft met succes de opleiding Ouderenadviseur afgerond. Een medewerker heeft de cursus "Sponsor en Fondsenwerving", georganiseerd door het Fonds 1818, gevolgd.

Daarnaast is er deelgenomen aan de bijscholing training Bedrijfs Hulp Verlening (B.H.V.).

Eén medewerker heeft een training "Communicatie op persoonlijk niveau" gevolgd.

Eén medewerker heeft deelgenomen aan een workshop "Basiscursus Pensioen".

Twee medewerkers hebben deelgenomen aan de deskundigheidsbevordering in het kader van het nieuw aangeschafte registratieprogramma. Ook zijn beiden geschoold in het werken met een statistiekprogramma t.b.v. het registratieprogramma.

Eén medewerker heeft deelgenomen aan een bijscholing in het kader van veranderingen rondom de A.W.B.Z en het Regionaal Indicatie Overleg (RIO).

Personele formatie

Per 1 januari 2002	16 medewerkers	11,80 formatieplaats
Per 31 december 2002	17 medewerkers	12,35 formatieplaats

Medewerkers

Informatie & Advies

Informatiepunt Ouderen
Ouderenadviseurs

- Mw. A. Buurman
- Mw. E.C.A.M. Dingemans
- Dhr. P.C.J. Janssen
- Mw. C.C. de Roo
- Mw. A.M. van Puffelen
- Mw. M.D.M. Bom
- Mw. J. Boom

Informatieve huisbezoeken
Ondersteuning allochtone ouderen
Gedetacheerd bij Delfshove/RPCP

Educatie & Vorming

- Mw. A.D.M. Steijger

Sport & Beweging

- Mw. J.M. Meijerink

Dienstverlening

Maaltijdservice "Onder de Pannen"
Hulp bij de thuisadministratie
Ontmoetingscentrum "De Wipmolen"
Huishoudelijke dienst "De Wipmolen"
Technisch medewerker

- Mw. C.S. Beek
- Mw. J.H.M. Smit
- Mw. A.J. den Ouden
- Mw. K. van der Graaf
- Dhr. A. Mastenbroek

Organisatie
Secretariaat

- Mw. W.J. van den Akker
- Mw. I.C. de Leeuw
- Mw. P.A.M. Dijkgraaf
- Mw. I.L.H. van den Berg
- Mw. A.T.M. van der Burg

Financiële administratie
Stafmedewerker
Directeur

Externe contacten / samenwerking / vertegenwoordiging

Wonen, Zorg en Welzijn

Op verschillende niveaus is er nauw samengewerkt met partijen op de terreinen Wonen en Zorg en de Gemeente.

Een belangrijk platform is de stuurgroep Wonen, Zorg en Welzijn. Aan deze stuurgroep nemen vertegenwoordigers van de woningcorporaties, de zorginstellingen, de welzijnsinstelling voor ouderen en de gemeente deel. Het zoeken van onderlinge samenhang, het gezamenlijk ontwikkelen van nieuw aanbod, het in kaart brengen van de behoeftes van ouderen op genoemde terreinen zijn thema's waar deze stuurgroep zich mee bezighoudt. In opdracht van deze stuurgroep zijn werkgroepen samengesteld om beleidsvoorstellen verder uit te werken. Op deze wijze is de digitale database ontwikkeld, zijn er vergevorderde plannen om te komen tot een integraal seniorenservice-abonnement voor alle ouderen en is er een woonbrochure in de maak.

Samenwerkende bonden van Ouderen Delft

De ouderenbonden A.N.B.O., K.B.O. en P.C.O.B. werken in Delft samen in een Stichting Samenwerkende Bonden van Ouderen (S.S.B.O.). De S.O.D. heeft periodiek overleg met de S.S.B.O. In dit overleg wordt er van gedachte gewisseld over de bestaande diensten

en producten en nieuwe initiatieven op elkaar afgestemd.

Werkgroep Wonen van de S.S.B.O.

Deze werkgroep heeft het initiatief genomen om in Delft te komen tot een zorggarantieabonnement. De gemeente heeft hier in het kader van de EZH-gelden een bedrag van € 136.300 voor gereserveerd. Het bureau Prozorg heeft een draagvlakonderzoek uitgevoerd. De bevindingen zijn in november naar de verantwoordelijke wethouder gestuurd. De stuurgroep Wonen, Zorg en Welzijn hoopt met het initiatief seniorenservice-abonnement aan te sluiten bij het initiatief van de S.S.B.O.

Sportvisie 2000+6

De gemeente Delft wil in samenwerking met allerlei verenigingen en organisaties een sportplan voor de gemeente Delft ontwikkelen en uitvoeren onder de noemer Sportvisie 2000 + 6.

Voor de periode tot 2006 zijn er verschillende werkteams geformeerd die plannen bedenken en uitvoeren. De doelgroep ouderen is in elk werkteam vertegenwoordigd, te weten het werkteam Informatie en Communicatie en het werkteam Sport dicht bij huis.

Regionale Commissie Gezondheidszorg

Afstemming met het RCG vindt op verschillende manieren plaats. Er wordt geparticipeerd in de Deelnemersraad, de werkgroep Welzijn, de werkgroep Verpleging en Verzorging, de kerngroep Wonen en het Platform Allochtonen in de Zorg.

Samenwerkingsverband Instellingen Welzijn Ouderen Delft - Westland - Oostland

Het S.I.W.O. is een platform voor overleg over regionale ontwikkelingen met betrekking tot ouderen. De directeur van de S.O.D. is voorzitter van dit overleg.

Dit jaar is er verschillende malen gesproken over de positie van Welzijn in relatie tot het Wonen en de Zorg. Vanuit de Regionale Commissie Gezondheidszorg is het voorstel gekomen om met de verschillende partijen in het Westland op de terreinen Wonen, Welzijn en Zorg om de tafel te gaan. Het voornemen is om in januari 2003 de eerste bijeenkomst te organiseren.

Vereniging Dienstverlening en Welzijn voor Ouderen

Het Landelijk Directeurenoverleg Welzijn Ouderen is dit jaar opgegaan in de Vereniging Dienstverlening en Welzijn voor Ouderen (V.D.W.O.). Deze vereniging stelt zich tot doel:

- Het ondersteunen van de formulering van een lange termijn visie op welzijnswerk ouderen
- Het signaleren, ontwikkelen en promoten van producten
- Het zorgdragen voor een landelijk geüniformeerd kwaliteitszorgbeleid
- Het mede beïnvloeden van overheden, zorgaanbieders en de woonsector
- Het op een gestructureerde wijze profileren van welzijnswerk ouderen
- Het zorgdragen voor een landelijk geüniformeerd registratie van kengetallen

De V.D.W.O. heeft statutair de afstemming met de Maatschappelijke Ondernemersgroep (MO-groep) vastgelegd.

Klankbordgroep CAO Welzijn

De Klankbordgroep CAO Welzijn is een adviserend orgaan ten behoeve van de MO-groep. Voorstellen met betrekking tot de CAO worden ter advisering voorgelegd aan de Klankbordgroep. De directeur van de S.O.D. participeert in dit overleg.

Adviescollege Welzijn Ouderen

Het Adviescollege Welzijn Ouderen adviseert de MO groep over zaken betreffende positionering en profilering welzijn ouderen. Dit Adviescollege komt enkele malen per jaar bijeen. De directeur van de S.O.D. heeft zitting in het Adviescollege.

Huisvesting Financiën

De meeste medewerkers van Stichting Ouderenwerk Delft werken vanuit het kantoor aan de Van Bleyswijkstraat. In het ontmoetingscentrum "De Wipmolen" is één medewerkster werkzaam. In augustus 2002 is het Informatiepunt Ouderen verhuisd naar het gebouw de Congregatie aan de Brabantse Turfmarkt.

Voor een inzicht in het financiële beleid van de Stichting Ouderenwerk Delft wordt verwezen naar de Jaarrekening 2002 die separaat verschijnt.

Vrijwilligers

De Stichting Ouderenwerk Delft is voor de uitvoering van verschillende producten en diensten afhankelijk van de inzet van vrijwilligers. Rond de 140 vrijwilligers zijn betrokken bij de dienstverlening aan ouderen. Een geformaliseerd vrijwilligersbeleid geeft uitdrukking aan het belang van de inzet van deze vrijwilligers. Naast de vrijwilligersvergoeding en een attentie met verjaardag en kerst

zijn alle vrijwilligers uitgenodigd op de feestelijke receptie ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Stichting.

Bestuur en Cliëntenraad

Bestuur

Het bestuur van de S.O.D. bestond op 31 december 2002 uit de volgende personen:

- Mevrouw drs. E.H. Houtzager-Leenen - voorzitter
- De heer A.J.L. Wolf - vice-voorzitter
- Mevrouw mr. H.A.M. Wiegman - penningmeester
- De heer mr. H.A. den Besten
- De heer drs. L.J. Polak

Het bestuur is in 2002 acht keer bijeen geweest.

Er is het afgelopen jaar onder meer vergaderd over het Informatiepunt Ouderen, De Wipmolen, project Ondersteuning allochtone ouderen, Medezeggenschap, Visie op Welzijn en de verschillende samenwerkingsverbanden.

Cliëntenraad

De Cliëntenraad bestond op 31 december 2002 uit de volgende personen:

- De heer H.C.J. van der Zon - voorzitter
- Mevrouw E.M. Ireeuw
- Mevrouw R.J. Klooststra - de Waal
- De heer M.J. de Dreu
- De heer N.D.G. Vendelbosch

De cliëntenraad en het bestuur hebben eenmaal gezamenlijk vergaderd.

De cliëntenraad heeft zich het afgelopen jaar onder meer beziggehouden met:

- productbegroting 2003
- jaarverslag 2001
- ontwikkelingen Informatiepunt
- De Wipmolen
- Visie op Welzijn

De Maaltijdservice "Onder de Pannen" is één van de diensten van de Stichting Ouderenwerk Delft.

Foto: Erwin Dijkgraaf